

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.III.20.049/2023/5/I.

A felperes: Felperes1

(cím2)

A felperes képviselője:

Vanderlik Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Vanderlik Milán ügyvéd

(cím12)

Az I. r. alperes: Alperes1

(Cím1)

Az I. r. alperes képviselője:

Dr. Kollár és dr. Strasz Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Kollár Károly

ügyvéd

(cím15)

A II. r. alperes: Alperes2

(cím3)

A II. r. alperes képviselője:

Imre Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd

(cím13)

A per tárgya: élettársi vagyonszövetség megosztása címén fennálló
közbenjáró

jogszerzésből eredő öröklési igény

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék

9.P.20.350/2021/77. számú ítélet

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes 78. sorszám alatt, I. r. alperes 79. sorszám alatt

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az I. r. alperes által a felperesnek 15 napon belül a per főtárgya tekintetében fizetendő marasztalás tőkeösszegét 41.368.963 (negyvenegymillió-háromszázhatvannyolcezer-kilencszázhatvanhárom) forintba, és annak az elsőfokú ítéletben meghatározott kamataira, a fizetendő elsőfokú perköltséget pedig 1.905.000 (egymillió-kilencszázötzezer) forintba emeli fel.

Az állam által viselendő kereseti illeték összegét 1.200.000 (egymillió-kétszázezer) forintba szállítja, és megállapítja, hogy 4.000.000 (négy millió) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam visel.

Kötelezi az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 635.000 (hatszázharmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A felek maguk kötelesek viselni a fentieket meghaladó másodfokú perköltségeiket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az irányadó tényállás szerint a felperes a 2011. május 4-én végintézkedés hátrahagyása nélkül elhunyt néhai név1 korábbi házasságából származó gyermeke, míg az alperes név1 élettársa volt. név1nek korábbi házasságából született név2 nevű gyermeke 2006-ban, az örökhagyó halála előtt leszármazó hátrahagyása nélkül elhunyt. Az I. r. alperessel fennállt élettársi kapcsolatából született név3 nevű gyermeke, aki a hagyatéki eljárás során az örökséget visszautasította, az öröklésből kiesett.

[2] A Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/34. számú, 2016. április 11-én kelt közbenső ítéletében megállapította, hogy I. r. alperes és néhai név1 között 2003. szeptember 15-e és 2011. május 4-e között élettársi kapcsolat állt fenn. Ezt a közbenső ítéletet a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2017. január 30-án meghozott 35.Pf.21.320/2016/8. számú közbenső ítéletével részben megváltoztatta, és azt állapította meg, hogy az élettársi kapcsolat 2003. július 8-ától a néhai haláláig állt fenn. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2018. március 6-án kelt Pfv.II.21.197/2017/8. számú közbenső ítéletével a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartotta.

[3] név1 élettársi kapcsolatának kezdetén szerencsejátékkal, játékgépekkel, játéktermek és kaszinók üzemeltetésével, ingatlanforgalmazással foglalkozott, s jelentős készpénz és ingatlan vagyonnal, továbbá gazdasági forrásokkal rendelkezett. Az általa irányított, ellenőrzött cégek tevékenységébe ügyvezetőként, illetve tagként az I. r. alperest is bevonta, és több olyan jogügyletet kötött, melyben ezek a cégek és az I. r. alperes voltak a szerződő felek. Az I. r. alperes az életközösség fennállása alatt többnyire a név1 érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal állt munkaviszonyban, leszámítva a 2005. július 18-a és a 2008. szeptember 14-e közötti időtartamot.

[4] Az élettársi életközösség létrejöttének időpontjában az I. r. alperes különvagyonát képezték a cím17. és a cím18 szám alatti lakás ingatlanok.

[5] A cím19 szám alatti ingatlan tulajdonjogát 1998. október 26-án név1 üzlettársa szerezte meg, ugyanakkor a vételárat valójában név1 egyenlítette ki. Az ingatlan tulajdonosa 1999-ben kívülálló személy, 2002-ben a név1 érdekeltségébe tartozó cég1 majd 2003. március 31-én az cég2 lett. 2003. szeptember 4-én az I. r. alperes cserével vegyes adásvételi szerződést kötött az cég2gal; ennek értelmében az I. r. alperes a cím18i, 11.000.000 forintban megjelölt ingatlan tulajdonjogát elcserélte az cím19i ingatlanra, mely utóbbi értékét 26.000.000 forintban határozták meg. A két ingatlan értéke közötti 15.000.000 forint értékkülönbséget az eredeti szerződés szerint az I. r. alperes maradéktalanul az Bank1től felvett hitelből fizette volna ki, ugyanakkor a fizetési feltételek tekintetében 2003. október 13-án a cserével vegyes adásvételi szerződést módosították, s kijelentették, hogy az I. r. alperes a szerződés módosításáig már megfizetett az cég2nak 2.340.000 forintot, ezért bankhitel útján további 12.660.000 forint értékkülönbséget köteles fizetni, amit banki hitelből egyenlít ki. A lakás megvásárlásához az I. r. alperes 2003. október 14-én 12.660.000 forint bankkölcsönt vett fel az Bank1től, majd a törlesztőrészeket 2003. december 1-je és 2007. szeptember 6. között folyószámlájáról rendszeresen levonták. Ez utóbbi napon a teljes kölcsöntartozás megfizetésére került sor, amikor is a bank részére 8.994.124 forint végtörlesztés érkezett.

[6] A szerződésben foglaltaktól eltérően 2003. szeptember 4-én a 8000 cím18i lakás forgalmi értéke 7.500.000 forint, míg az cím19i ingatlan valós forgalmi értéke 22.800.000 forint volt.

[7] Az I. r. alperes 2007. szeptember 7-én ingatlan adásvétellel vegyes csereszerződést kötött név4val, amelyben az cím19i, 20.000.000 forint összegben meghatározott értékű ingatlan tulajdonjogát elcserélte a 30.000.000 forint értékben megjelölt cím1 szám alatti ingatlan tulajdonjogára. A 10.000.000 forint értékkülönbséget az I. r. alperes által az Bank1tól felvett 10.000.000 forint bankkölcsönből egyenlítette ki, illetve 2007. november 29-én a banktól további 15.000.000 forint hitelt is felvett.

[8] A cím1 szám alatti ingatlan 1/1-ed arányú tulajdonosaként az ingatlan-nyilvántartásba az I. r. alperest jegyezték be; az ingatlant a II. r. alperes javára 69.288 svájci frank, valamint 99.707 svájci frank kölcsöntőke és járulékaik erejéig bejegyzett jelzálogjog, továbbá elidegenítési és terhelési tilalom terheli. Az ingatlan megvásárlásához és felújításához felvett bankkölcsön tartozások az élettársak közös tartozásának minősültek, melyet név1 haláláig közösen törlesztettek.

[9] Az I. r. alperes, mint vevő 2009. december 17-én üzletrész átruházási szerződést kötött az cég3 eladóval, melynek értelmében 500.000 forint vételáron megszerezte az cég4 100 százalékos üzletrészt. Ez utóbbi társaság 2008. október 27-én az cég2ből jött létre átalakulással; az átalakuló cég ügyvezetője név1, egyedüli tagja pedig az cég3 volt. A cég3 ugyancsak név1 érdekeltségi körébe tartozott azzal, hogy mind őt, mind az I. r. alperest önálló képviseleti jog illette meg. Az I. r. alperes az cég4ban, valamint az cég2ban egyaránt ügyvezetőként dolgozott, s ez utóbbi cégnek 2007. május 14-e és 2008. február 21-a között tagja is volt.

[10] Az élettársak között a szerzésben való közreműködés aránya már nem állapítható meg, ezért azt azonos mértékűnek, 1/2-ed - 1/2-ed arányúnak kell tekinteni.

[11] név1 halálakor a cím1 szám alatti ingatlan 39/100-ad tulajdoni hányada, valamint az cég4 üzletrésznének 1/2-ed része képezte élettársi vagyonszösség jogcímén a néhai tulajdonát. Az cég4 100 százalékos üzletrésznének forgalmi értéke ekkor 113.000.000 forint volt.

[12] név1 halálát követően röviddel, 2011. július 11-én az I. r. alperes, mint ajándékozó, és a felperes, mint megajándékozott ajándékozási szerződést kötöttek egymással. A szerződésben rögzítették, hogy név1 haláláig az I. r. élettársa volt. Kitértek arra is, hogy a Fejér Megyei Bíróság korábban név1et bűncselekménnyel okozott kár címén 75.000.000 forint és járulékaik megfizetésére kötelezte, és a végrehajtás alá került tartozás aktuális összege 135.388.038 forint. Kijelentették, hogy helyrajzi szám1ú, természetben a cím20 szám alatti ingatlan, és a helyrajzi szám2ú, természetben a cím21 szám alatti ingatlanok az cég4 tulajdonát képezik, mely cégnek egyszemélyes tagja és ügyvezetője az I. r. alperes. Megállapodtak abban, hogy az I. r. alperes e két ingatlant értékesíti, úgy, hogy azok együttes eladási ára legalább nettó 100.000.000 forint, amittől a felek konkrét vételi ajánlat birtokában közös megállapodással eltérhetnek. Az I. r. alperes vállalta, hogy az értékesítésből befolyt vételárnak – a szerződés 5.1. pontjában meghatározott költségekkel csökkentett – 35

százalékát a felperesnek megfizeti, a vételárnak az ajándék összegével egyező mértékét a vállalkozásból a társaság tagjaként kivonja, illetőleg, ha harmadik személy a társaság üzletrészt adásvétel útján megszerzi, úgy a szerződés szerinti juttatást teljesíti részére. Utaltak arra, hogy az értékesítésig az I. r. alperes az ingatlanokat bérbeadás útján hasznosítja, és a befolyt bérleti díjnak – az 5.1. pontban meghatározott költségekkel csökkentett – 35 százalékát a felperesnek megfizeti, majd az így kifizetett összegeket az ingatlanok értékesítése esetén a felperesnek járó összeggel szemben elszámolják. Az ajándék feltétele volt, hogy az értékesítés eredményes legyen, a szerződéskötést követően a vevő a vételárat az I. r. alperesnek hiánytalanul megfizesse, másrészt pedig, hogy az cég4gal szemben eredményesen igényt senki ne érvényesítsen, az ingatlanokból kielégítést ne keressen, ugyanis ebben az esetben a szerződés hatályát veszti. A szerződés 6.3.1. pontja értelmében az ingyenes juttatás további feltétele, hogy a felperes, illetve közeli hozzátartozói sem az I. r. alperessel, sem az általa képviselt, vagy a tulajdonát képező gazdasági társaságokkal szemben sem most, sem a jövőben semmilyen követelést ne támasszanak a néhai névl által még életében rendezett jogviszonyaival kapcsolatban, így különösen ne érvényesítsenek igényt sem élettársi vagyonközösség megszűntetése, sem szerződés megtámadása, illetve szerződés érvénytelenségének megállapítása címén, semmilyen vagyontárgy vonatkozásában, mely névl halálát megelőzően bármikor a tulajdonában állt közvetlenül, illetőleg gazdasági társaságokon keresztül közvetve. Ha a felperes e feltételt megszegi, az a szerződés súlyos megszegésének minősül, ami alapján az I. r. alperes az ajándékot visszakövetelheti, illetőleg a szerződés teljesítésére nem kötelezhető.

[13] A 2011. július 11-én megkötött ajándékozási szerződésből származó igényét a felperes 2012. évben polgári peres úton érvényesítette. A Székesfehérvári Törvényszék a 2013. szeptember 12-én meghozott 32.P.21.327/2012/16. számú ítéletével kötelezte az I. r. alperest az ingatlan eladásából származó bevétel 35 százaléka, 17.626.000 forint megfizetésére. A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2014. október 31-én kelt 3.Pf.20.090/2014/8. számú ítéletével az elsőfokú ítélet fellebbezett részét megváltoztatta, és a keresetet elutasította. Kiemelte, hogy az ajándékozási szerződés színlelt szerződés, amely megállapíthatóan az élettársi vagyon megosztására és a felperes öröklési igényrel kapcsolatos követelésére vonatkozott. Az időközben megindított élettársi közös vagyon megosztása iránti perre tekintettel perfüggőség állt fenn, ezért a Fővárosi Ítéltábla nem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről, hanem a per megszüntetéséről, illetve a semmis szerződésre alapított felperesi igény elutasításáról rendelkezett.

[14] 2011. április 28-án az I. r. alperes kölcsönszerződést kötött a cég5 ...i székhelyű kölcsönadóval, melynek értelmében a kölcsönadótól 16.000.000 forint kölcsönt kapott. A kölcsön fedezeteként vételi jogot alapítottak a kölcsönadó javára az I. r. alperesnek az cég4ban fennálló 500.000 forint névértékű üzletrészen. Az I. r. alperes a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének a kölcsön lejáratáig, 2011. november 15-éig nem tett eleget, ezért a kölcsönadó az I. r. alpereshez címzett egyoldalú nyilatkozatával a kölcsönszerződésben rögzített vételi jogával élt. 2011. december 16-án a kölcsönadó és a kölcsönvevő üzletrész átruházási szerződést kötöttek az cég4 500.000 forint névértékű üzletrésze, melyből kitűnik, hogy az üzletrész vételára megegyezik az I. r. alperesnek a kölcsönszerződés alapján fennálló tartozásának összegével, nevezetesen 16.000.000 forint kölcsöntőkével, továbbá annak 2011. április 28-ától 2011. december 16-áig számított ügyleti kamatával, valamint a 2011. november 16-ától 2011. december 16-áig terjedő időre járó késedelmi kamat összeggel.

II.

[15] A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy élettársi vagyontársaság címén név1 örököséként megszerezte az ingatlan-nyilvántartásban az I. r. alperes kizárólagos tulajdonaként nyilvántartott, a II. r. alperes jelzálogjogával terhelt helyrajzi szám3ú, természetben a cím1 szám alatt lévő ingatlan $\frac{1}{4}$ -ed tulajdoni hányadát, s kérte, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után az ingatlanügyi hatóságot a bíróság keresse meg $\frac{1}{4}$ -ed arányú tulajdonjogának bejegyzése végett. Kérte II. r. alperes kötelezését ennek túrésére.

További kereseti kérelme volt, hogy a bíróság kötelezze az I. r. alperest az cég4 $\frac{1}{4}$ -ed üzletrésze helyébe lépett érték, 50.000.000 forint és kamata megfizetésére.

Mindezen túlmenően azt is kérte, a bíróság kötelezze az I. r. alperest a 2011. július 11-én létrejött ajándékozási szerződés alapján a helyrajzi szám1 alatti ingatlan eladásából származó vételár 35 százalékanak, 17.500.000 forintnak a megfizetésére; e keresetet ugyanakkor a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a 2020. szeptember 16-án meghozott Pf.IV.20.095/2020/6/I. számú részítéletével elutasította.

[16] A felperes hivatkozott arra, miszerint jogerős közbenső ítélet állapítja meg, hogy név1 és az I. r. alperes között élettársi kapcsolat állt fenn. A cím1 szám alatti ingatlan, valamint az cég4 100 százalékos üzletrésze név1 2011. május 4-én bekövetkezett halálakor az élettársi vagyontársaság részét képezte. Figyelemmel arra, hogy nem állapítható meg, az élettársak e vagyontárgyak megszerzésében milyen arányban működtek közre, a szerzési arányt $\frac{1}{2}$ -ed - $\frac{1}{2}$ -ed hányadban kell meghatározni. Eredeti keresetében a cím1 szám alatti ingatlan 2011. május 4-i forgalmi értékét 80.000.000 forintban, az cég4 100 százalékos üzletrésze értékét 200.000.000 forintban jelölte meg, és a név1-et megillető $\frac{1}{2}$ -ed tulajdoni hányad fele részére, $\frac{1}{4}$ -ed részre tartott igényt törvényes öröklés jogcímén, tekintettel név3-re, aki azonban törvényes képviselője útján az örökséget visszautasította, ezért az öröklésből kiesett. Vitatta, hogy az ingatlan és az üzletrész az I. r. alperes különvagyonát képezte, s kifejtette, név1 akarátának megfelelően azért az I. r. alperes kötött szerződést, hogy a néhai nevének ne maradjon vagyon. Kifejtette, az ingatlan és az üzletrész valós értéke is jelentősen meghaladta a szerződésekben rögzített összegeket. amit alátámaszt, hogy a színlelt ajándékozási szerződés alapján mintegy 100.000.000 forint együttes értékű ingatlanok álltak az cég4 tulajdonában. Hangsúlyozta, a címlí ingatlan megvásárlásához felvett kölcsöntartozás az élettársak közös adóssága volt, amit név1 haláláig közösen törlesztettek, ekként az I. r. alperes legfeljebb a néhai halálát követően általa egyedül teljesített törlesztőrészeket kapcsán tarthat igényt megtérítésre, mégpedig a megfizetett törlesztőrészek $\frac{1}{4}$ -ed része erejéig. Előadta, az I. r. alperes nem bizonyította, hogy a címlí ingatlanon annak megvásárlása óta felújítási munkákat végeztek volna, s az ennek érdekében felvett pénzintézeti kölcsön az I. r. alperes külön adóssága, melynek megtérítésére nem tarthat igényt.

[17] A felperes a 2022. szeptember 27-én előterjesztett 44. sorszámu, a 2022. október 11-én előterjesztett 50. sorszámu, valamint a 2023. február 20-án előterjesztett 66. sorszámu előkészítő irataiban keresetét úgy változtatta meg, hogy néhai név1 egyedüli törvényes örököséként a címlí ingatlannak a név1 tulajdonát képező tulajdonrészének egészére, illetve

az cég4nak a név1 tulajdonát képező tulajdonrészének helyébe lépett érték egészére igényt tart. Hivatkozott arra, mivel szerzésének jogcíme öröklés, a bíróságnak a név1 után maradt hagyaték átadásáról kell döntenie a régi Ptk. törvényes öröklésre vonatkozó szabályai szerint, melynek során a bíróság a póthagyatéki eljárást a közjegyző helyett folytatja le, s adja át a hagyatékot az örökösnek. Ebből a szempontból véleménye szerint nincs jelentősége, hogy az eredeti keresetében a teljes vagyon $\frac{1}{4}$ -ed részére, azaz az örökhagyó hagyatékának $\frac{1}{2}$ -ed részére tartott igényt, ugyanis a bíróság e kereseti kérelméhez nincs kötve.

[18] Figyelemmel a cég6 61. számú szakértői véleményére (mely szerint az cég4 100 százalékos üzletrészének 2011. május 4-ei forgalmi értéke 113.000.000 forint), a felperes keresetét 2023. február 20-án előterjesztett 66. számú előkészítő iratában úgy változtatta meg, hogy az I. r. alperest név1 élettársi vagyontörszösség megosztása címén fennálló közbenső jogszerzéséből következő öröklés jogcímén az cég4 100 százalékos üzletrésze értékének a fele részére, 56.500.000 forintra, s ennek 2011. május 5-étől a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére tartott igényt. A Szakértői Intézet 51. számú igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői véleményében foglalt forgalmi értékek alapján levezette, hogy a cím1 szám alatti ingatlanban név1nek halálakor 38/100-ad tulajdoni hányada állt fenn, s azt kérte, a bíróság állapítsa meg, név1 egyedüli törvényes örököseként öröklés jogcímén az ingatlan 38/100-ad tulajdoni hányadát szerezte meg; ebben a tekintetben kérte, a bíróság keresse meg az ingatlan-nyilvántartási hatóságot tulajdonjogának bejegyzése iránt.

[19] Az elsőfokú bíróság a 2023. március 9-ei tárgyaláson kihirdetett 9.P.20.350/2021/74/I. számú végzésével a 44., 50. és 66. sorsszámokon benyújtott keresetváltogatást az öröklés jogcímén megszerzett tulajdoni hányad nagysága vonatkozásában a régi Pp. 146/A. § (1) és (6) bekezdéseire utalással elutasította.

[20] Az I. r. alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Mindenekelőtt azzal érvelt, hogy a felperesnek nincs aktív perbeli legitimációja, mert a 2011. július 11-én megkötött ajándékozási szerződésben vele szembeni valamennyi igényéről lemondott. Hivatkozott továbbá arra, hogy a név1fel fennállt életközösségük ellenére saját keresményükkel önállóan rendelkeztek, közös gazdálkodást nem folytattak, közöttük vagyontörszösség nem jött létre. A felperes nem igazolta, hogy név1 a peresített vagyontárgyak megszerzésében közreműködött, illetve azt sem, hogy azok megszerzésében milyen arányban működött közre. Maga olyan összegű jövedelemmel rendelkezett, amely a vagyontárgyak megszerzését név1 közreműködése nélkül is lehetővé tette számára. Jogi álláspontja szerint az élettársi kapcsolat ténye önmagában automatikusan közös vagyont nem keletkeztet, nem áll fenn a házastársi vagyontörszösséghez hasonló vélelem. Vagyontárgyanként szükséges bizonyítani, hogy az igényt érvényesítő annak megszerzésében közreműködött, illetve közreműködésének arányát is. Arra az esetre, ha a bíróság a vagyontörszösség fennállását mégis megállapítaná, hivatkozott arra, hogy a cím1 szám alatti ingatlan és az cég4 100 százalékos üzletrésze egyaránt különvagyont képezte, mert azok a korábbi különvagyoni ingatlanai eladásából (elcseréléséből) származó érték helyébe léptek. Az ingatlan megvásárlásához és felújításához szükséges kölcsönöket ő vette fel, és kizárólag ő törlesztette, illetve törleszti a pénzintézet részére. Utalt arra, hogy az adóhatóság igazolta, 2003-tól 2011-ig bruttó 35.236.923 forint jövedelemmel rendelkezett, mely mind a név3 nevelésével kapcsolatos költségekre, mind a megélhetési és lakásfenntartási költségeire, mind a hiteltörlesztésre megfelelő fedezetül szolgált. Vitatta az ingatlan $\frac{1}{4}$ -ed tulajdoni hányadának 20.000.000 forintban, valamint az cég4 $\frac{1}{4}$ -ed arányú üzletrészének 50.000.000 forintban megjelölt értékét is. Kiemelte, név1 után kizárólag adósságok maradtak, s azt is vitatta, hogy

a néhai tulajdonosa volt a cég3 offshore társaságnak. Az üzletrésszel kapcsolatos megtérítési igényt érintően beszámítási kifogást terjesztett elő, s be kívánta számítani az Bank1 felé fennálló tartozásokra a folyósítás napjától kezdődően már kifizetett, és a jövőben esedékessé váló törlesztőrészletek $\frac{1}{4}$ -ed részét. Utolsó nyilatkozata szerint a 2007. október 11-e és a 2020. december 1-je között megfizetett 49.972.628 forint hiteltörlesztés $\frac{1}{4}$ -ed részét, 12.493.157 forintot kíván beszámítani.

[21] A II. r. alperes a cím1 szám alatti ingatlan vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelem teljesítését a javára bejegyzett jelzálogjogok és az elidegenítési, illetve terhelési tilalom fenntartása mellett nem ellenezte.

[22] A felperes a beszámítási kifogásra akként nyilatkozott, hogy álláspontja szerint az I. r. alperes tartozásába a jövőben esedékessé váló törlesztőrészletek összegét nem számíthatja be.

III.

[23] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes néhai név1 élettársi vagyontörség megosztása címén fennálló közbenső jogszerzéséből következő öröklés jogcímén megszerezte a helyrajzi szám3 helyrajzi számú, természetben a Cím1 szám alatti ingatlan $\frac{1}{4}$ -ed tulajdoni hányadát, és rendelkezett az ingatlanügyi hatóság megkereséséről a tulajdonjog öröklés jogcímén történő bejegyzéséről a II. r. alperes javára bejegyzett jelzálogjogok, valamint elidegenítési és terhelési tilalom érintetlenül hagyása mellett. A II. r. alperest ennek tűrésére kötelezte.

Kötelezte továbbá az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.618.965 forintot, és ezen összeg vonatkozásában 2011. május 5-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az I. r. alperest 15 napon belül a felperesnek 1.157.776 forint perköltség megfizetésére kötelezte, s akként rendelkezett, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 1.500.000 forint illetéket, és a felmerült 2.750.916 forint költséget az állam viseli. Rendelkezett végül a Székesfehérvári Törvényszék 30.P.21.085/2014/5. számú végzésével elrendelt perfeljegyzés törlése kapcsán is.

[24] Határozata indokolásában kiemelte, hogy a Győri Ítéltábla Pf.IV.20.095/2020/6/I. számú részítéletével, valamint a 2021. november 17-én kelt Pf.IV.20.137/2022/7/I. számú hatályon kívül helyező végzésével a bizonyítás kereteit meghatározta. Az ingatlan tulajdonjogának megállapítására irányuló kereseti kérelem kapcsán így vizsgálni kellett, hogy a cím18 szám alatti ingatlan különvagyoni jellegét megtartotta-e, vagy az cím19i ingatlanra történő adásvétellel vegyes csereszerződés során azt az I. r. alperes azt a közös vagyonba utalta. Előbbi esetben vizsgálni kellett, hogy ez a különvagyoni jelleg milyen mértékű különvagyon keletkeztetett az újabb adásvétellel vegyes csereszerződés

folytán a cím1 szám alatti ingatlanban az I. r. alperes javára. Csupán a különvagyonni jelleget meghaladó tulajdoni hányad vonatkozásában értékelhető, hogy az élettársak a közös gazdálkodás során tulajdont $\frac{1}{2}$ -ed - $\frac{1}{2}$ -ed arányú szerzéssel szereztek. Ebben a körben a bíróságnak a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a feleket bizonyítási indítványaik előterjesztésére kellett felhívnia, és a szükséges bizonyítás lefolytatása után kellett állást foglalni abban a kérdésben, hogy az ingatlanban milyen arányú volt név1 tulajdonszerzése, illetőleg öröklés útján a felperes milyen arányú tulajdonjogot szerzett. Vizsgálni kellett, a cím1i ingatlanra felújítási célból felvett kölcsön keletkeztetett-e tulajdoni hányadot akár név1, akár az I. r. alperes részére, melynek kapcsán tisztázni kellett, hogy amennyiben a cím18 szám alatti ingatlant az I. r. alperes a közös vagyonba nem utalta be, úgy az milyen értéket képviselt az cím19i ingatlan megszerzésekor, illetőleg ebben az ingatlanban milyen arányban szerzett tulajdont név1 és az I. r. alperes. Az üzletrésszel kapcsolatban vizsgálni volt szükséges, hogy 2011. május 4-ei értéken milyen közös vagyoni szerzés volt megállapítható. Értékelni kellett azt a körülményt is, hogy a szerzésre név1 közreműködése nélkül nem kerülhetett volna sor. Abban az esetben, ha az üzletrészt ezután újból értékesítették, vizsgálni kellett, hogy ez az értékesítés időben mikor történt, milyen ellenérték fejében, ugyanis ebből az információból is következtetést lehet levonni a 2011. május 4-ei valós forgalmi értékre. Vizsgálni kellett végül az üzletrész értékével, az arra alapított megtérítési igénnyel szemben előterjesztett beszámítási kifogás alaposságát.

[25] A felperes aktív perbeli legitimációja tekintetében a törvényszék abból indult ki, a régi Ptk. 207. § (3) bekezdése alapján a 2011. július 11-i színlelt ajándékozási szerződésre igényt alapítani nem lehetett, amennyiben pedig a színlelt szerződés más szerződést leplez, úgy az ügyletet a palástolt szerződés alapján kell megítélni. A szerződés értelmében, ha a felperes az I. r. alperessel szemben élettársi vagyontársaság címén név1 örököséként igényt érvényesít, úgy az I. r. alperes a szerződés teljesítésére nem kötelezhető; e kikötés tartalmilag a régi Ptk. 228. § (2) bekezdésben foglalt bontó feltételnek felel meg, amely jelen per megindításával bekövetkezett. Ebből adódóan a 2011. július 11-ei szerződésben foglalt kötelezettségvállalás nem képezhette akadályát annak, hogy név1 örököséként a felperes élettársi vagyontársaság címén az I. r. alperessel szemben igényt érvényesíthessen.

[26] Ennek kapcsán az elsőfokú bíróság felhívta a régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdését, s abból indult ki, téves az I. r. alperesnek az az álláspontja, hogy az élettársi kapcsolat alatt szerzett vagyontárgyakra a közös szerzés vélelme nem áll fenn. A Legfelsőbb Bíróság Pfv.II.21.763/2010/3. számon meghozott részítéletében (megjelent: EBH 2010. 2227.), valamint más eseti döntéseiben is kifejtette, hogy az élettársi kapcsolat fennállása alatt keletkezett vagyonszaporulat tekintetében a közös szerzés vélelme érvényesül. Az élettársi közös szerzés vélelmével szemben a saját vagyoni hozzájárulásra hivatkozó felet terheli a bizonyítás abban a tekintetben, hogy a vagyontárgy megszerzése nem az élettársi közös vagyonból, hanem saját vagyoni eszközeinek felhasználásával történt. Az említett rendelkezés vélelmet létesít tehát arra nézve, hogy az élettársi jogviszony tartama alatt megszerzett és annak megszűnésekor is meglévő vagyontárgyak a szerzésben való közreműködés arányában az élettársak közös tulajdonát képezik, ezért az együttélés ideje alatt szerzett valamennyi vagyontárgyra az igényt érvényesítő élettársnak nem kell külön-külön bizonyítania a szerzésben való közreműködését, és a közreműködés mértékét, hanem az élettársi együttélés időszaka alatt szerzett vagyontárgyakat akkor is a közös vagyonhoz tartozónak kell tekinteni, ha az igényt érvényesítő fél nem bizonyítja egyesével, hogy az adott vagyontárgyak szerzésében gazdasági értékű tevékenységével valóságosan részt vett. Csak akkor nem keletkezik közös vagyon, ha az egyik fél a háztartásban gazdaságilag egyáltalán

nem végzett olyan tevékenységet, amely mindkettőjük előnyére szolgált volna, azonban jelen esetben arra vonatkozó adat nem merült fel, hogy név1 eltartásra szorult volna. Az élettársi kapcsolat időtartamára létrejött vagyonközösség következtében az élettársak az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéstől függetlenül közös tulajdonosaivá váltak azoknak a vagyontárgyaknak, amelyeket az együttélésük alatt a közös gazdálkodásuk eredményeként szereztek, s e vagyontárgyakra dologi jogi igény illeti őket meg. Követelhetik a vagyonközösség megszűntetése során az együtt szerzett vagyontárgyak tulajdonjoga megfelelő részének átengedését, s az ingatlan tulajdonjogának ennek megfelelő bejegyzését. A közös tulajdonba került vagyonból részesedés arányát a szerzéshez való hozzájárulás mértéke szabja meg, amit a teljes élettársi együttélés idejére egységesen kell megállapítani, azaz az egy-egy vagyontárgy megszerzésében közreműködés mértéke külön nem vizsgálható.

[27] Az I. r. alperesnek azt az állítását, hogy a fennállt élettársi kapcsolat ellenére az élettársak saját keresményükkel mindvégig önállóan rendelkeztek, közös gazdálkodást nem folytattak, a per adatai, és a bizonyítás eredménye nem támasztotta alá. A csatolt cégmásolatok, tulajdoni lap másolatok, ingatlanra vonatkozó szerződések, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár igazolása mind azt bizonyították, hogy név1 az általa irányított, ellenőrzött cégek tevékenységébe az I. r. alperest is bevonta ügyvezetőként, illetve tagként, s több olyan jogügyletet kötött, amelyben az I. r. alperes és név1 érdekkörébe tartozó társaságok voltak a szerződő felek. A gazdasági együttműködés megvalósult tehát, a bevételek megteremtése az élettársak közös gazdasági tevékenységének eredménye volt, jövedelmeiket közös célra használták fel. Emlékeztetett arra, a Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/34. számú közbenső ítéletének indokolásában már kifejtette, hogy név1 és az I. r. alperes között a közös gazdálkodásra is kiterjedő élettársi kapcsolat állt fenn, melynek kezdetére név1 egzisztenciáját már megteremtette; ingatlanokkal, cégekkel, vagyonnal rendelkezett, családjáról, üzleti, bizalmi köréről anyagilag is gondoskodott. Emiatt életszerűtlen, hogy név1 éppen a közös gyermekük édesanyjával folytatott együttélés során ragaszkodott volna markánsan ahhoz, hogy gazdálkodásukat elkülönítsék. Az I. r. alperes a néhai közreműködése révén vett részt a gazdasági társaságok működtetésében, és kötött az ingatlanokra vonatkozóan szerződéseket. A Fővárosi Ítéltábla 35.Pf.21.320/2016/8. számú közbenső ítéletében hangsúlyozta, az élettársak gazdálkodásának pénzbeli technikája a gazdálkodás jellegét nem befolyásolja, s nincs jelentősége annak, hogy melyik fél jövedelmét használják fel a mindennapi együttélés során, illetve, hogy az élettársak a megtakarításaikat hogyan kezelik. Közös gazdálkodás hiányában név1 és az I. r. alperes között szükségképpen fel kellett volna merülnie a költségek megosztásának, elszámolásának, másrészt pedig a gazdasági és élettársi életközösség meglétét támasztotta alá az is, hogy az I. r. alperes név1 halála után a felperes élettársi vagyoni követelését a 2011. július 11-én kötött szerződésben el kívánta ismerni. Végül a Kúria Pfv.II.21.197/2017/8. számú közbenső ítéletében kifejtette, a gazdasági életközösség fennállását alátámasztó körülményként kell értékelni, hogy az örökhagyó és az I. r. alperes kapcsolatuk tartama alatt több olyan ingatlan adásvételi és adásvétellel vegyes csereszerződést kötöttek, melyekben a név1 által tulajdonolt cégek álltak jogviszonyban az I. r. alperessel; a felek vállalkozói és magánvagyonra nem különült el. A 94 havi időtartamban fennállt élettársi kapcsolat zömében az I. r. alperes olyan munkáltatóknál állt jogviszonyban, amelyek név1 érdekeltségi körébe tartoztak. Az élettársak bevételeinek felhasználása, illetve annak megteremtése is közös gazdasági tevékenységük eredménye volt azokban a társaságokban, amelyek eredetileg név1 érdekeltségébe tartoztak, de amelyek tevékenységébe ő az I. r. alperest is bevonta.

[28] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a meghallgatott tanúk vallomásából az tűnik ki, név1 és az I. r. alperes magas életszínvonalon éltek, rendszeresen külföldi utazásokon vettek részt, mely csupán az I. r. alperes hivatkozott és bizonyított összegű jövedelméből nem lett volna fedezhető a közös gyermek tartásával kapcsolatos kiadások, a létfenntartási és lakásfenntartási költségek, a hiteltörlesztés mellett. Az I. r. alperes által csatolt jövedelemigazolás szerint 2003. és 2011. között bruttó 35.236.923 forint, nettó 29.802.983 forint jövedelme származott, ami havi átlagban 275.953 forint. Ehhez képest az cím19i ingatlan megvásárlásához felvett kölcsön havi törlesztőrészlete 144.000 – 150.000 forint volt, s emellett 2007. szeptember 6-án 8.994.124 forint egyösszegű végtörlesztésre került sor. A CHF alapú bankkölcsön induló törlesztőrészlete 2007-ben 34.300 forint, a lakásfelújításra felvett hitelé 113.330 forint volt, ami ezután folyamatosan emelkedett. Az a körülmény, hogy az élettársak lakhatását biztosító nagyértékű ingatlanok kizárólagos tulajdonosaként az ingatlan-nyilvántartásban az I. r. alperest jegyezték be, valamint, hogy a közüzemi szolgáltatási szerződések az ő nevére szóltak, miként az ingatlanok megvásárlása kapcsán a hitelszerződések is, illetőleg, hogy a törlesztőrészleteket az ő számlájáról vonták le, önmagában a külön gazdálkodás tényét nem bizonyítja. Figyelemmel az élettársi kapcsolat időtartama alatti közös szerzés vélelmére, az I. r. alperesnek kellett azt bizonyítania, hogy az cím19i és a cím1i ingatlanok, valamint az üzletrész megszerzésére nem a közös gazdálkodás keretében, név1 közreműködésével került sor, illetve azt is, hogy a szerzés során részben vagy egészben az ő különvagyonát használták fel. Az I. r. alperes bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztották alá azt, hogy az érintett vagyontárgyak megszerzésére nem a közös gazdálkodás, a közös célok elérése keretén belül került sor. név1 és az I. r. alperes között széleskörű együttműködés valósult meg, és az I. r. alperes sem az ingatlanok, sem az üzletrész tulajdonosává a néhai közreműködése nélkül nem válhatott volna. Mivel pedig név1 jövedelmének pontos összege nem kimutatható, a szerzésben való közreműködés aránya nem állapítható meg, így azt az élettársak között azonos mértékűnek, $\frac{1}{2}$ -ed - $\frac{1}{2}$ -ed arányúnak kell tekinteni.

[29] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cím18 szám alatti ingatlan különvagyonai jellegét megtartotta, azt az I. r. alperes sem kifejezett megállapodással, sem hallgatólagosan, ráutaló magatartással a közös vagyon körébe az cím19i ingatlanra történő adásvétellel vegyes szerződés során nem utalta. Megállapítható ugyan, hogy ennek az ingatlannak a megszerzéséhez mindkét élettárs hozzájárult, ugyanis a lakhatóvá tétel, a felújítás költségeit 2003. július 8-a és 2003. november 17-e között név1 cége fedezte, az I. r. alperes pedig különvagyonai ingatlanát cserélte el, miként az is, hogy az élettársak életközösségük megszűnéséig a hozzájárulásuk elszámolásával kapcsolatos igényt egymással szemben nem támasztottak, mégsem lehet kétségtelenül megállapítani, hogy az I. r. alperes a különvagyonai lakást a megtérítés igénye nélkül közös célokra, közös életvitelre rendelkezésre bocsátotta volna.

[30] A néhai tulajdonszerzésének aránya tekintetében a törvényszék kiemelte, a 2003. szeptember 4-én megkötött cserével vegyes adásvételi szerződésben a szerződő felek a cím18i ingatlan értékét 11.000.000 forintban, míg a cím19 szám alatti ingatlan értékét 26.000.000 forintban jelölték meg, mely értékeket a felperes vitatott. A Szakértői Intézetének igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői véleménye az előbbi ingatlan forgalmi értékét 7.500.000 forintban, míg az utóbbi ingatlanét 22.800.000 forintban határozta meg 2003. szeptember 4-én, mely szakvéleményt a bíróság aggálytalannak fogadta el. Ennek alapján megállapítható volt, hogy az I. r. alperes különvagyonai ingatlana az cím19i ingatlan megszerzésekor kerekítve $\frac{1}{3}$ -ad részt tett ki, ez képezte különvagyonát, míg a további $\frac{2}{3}$ -ad

tulajdoni hányad az élettársi közös vagyonba tartozott; ekként név1 örökhagyó az cím19i ingatlanban 1/3-ad tulajdoni hányaddal rendelkezett. Azt, hogy az cím19i ingatlan megszerzéséhez a cím18i ingatlanon kívül más különvagyoni hozzájárulást is teljesített, az I. r. alperesnek kellett bizonyítania, mely kötelezettségének sikerrel nem tett eleget. Hivatkozott ugyan arra, hogy 2.340.000 forint vételárreszt az cég2nak különvagyonából fizetett meg, melynek forrása egy 2003. évben eladott különvagyoni ingatlan volt, azonban nem tudta megjelölni, konkrétan melyik ez az ingatlan. Előadta, hogy ebben az évben 6.500.000 forint elkülönülten adózó jövedelemmel rendelkezett, és indítványozta az állami adóhatóság megkeresését az ennek alapjául szolgáló okiratok beszerzése céljából, azonban e bizonyítási indítványnak a bíróság nem tett eleget, ugyanis az elkülönülten adózó jövedelem alapjául szolgáló, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal rendelkezésére álló okirat maga az elkészített adóbevallás, melyben nem szerepelnek adatok arra nézve, hogy a jövedelem mely ingatlan, milyen időpontban történt eladásából származott, továbbá a jövedelem megszerzésének igazolása önmagában még nem bizonyítja, hogy az I. r. alperes ezt a különvagyoni összeget valóban a 2.340.000 forint vételárreszt megfizetésére fordította. Érvelt az I. r. alperes azzal is, hogy 12.660.000 forint kölcsönt vett fel az Bank1tól, mely kölcsöntartozást különvagyonából törlesztette, azonban bizonyítani ezt ugyancsak nem tudta. Ezzel szemben a kölcsöntartozás egyes törlesztőrészleteinek megfizetésére az élettársi kapcsolat fennállása alatt került sor, azt az élettársak a közös vagyont jelentő jövedelmükből fizették. Az I. r. alperes részéről hivatkozott munkabér is az élettársak közös vagyonának minősült az élettársi közös szerzés vétele alapján, a perben pedig nem nyert bizonyítást, hogy a bankkölcsön tartozásokat az életközösség fennállása alatt az I. r. alperes egyedül, különvagyonának felhasználásával törlesztette, így akként kellett tekinteni, hogy név1 és az I. r. alperes a felvett hitelt közösen törlesztették.

[31] A 2007. szeptember 7-én megkötött ingatlan adásvétellel vegyes csereszerződés tekintetében az elsőfokú bíróság értékelte, hogy az I. r. alperes a szerződésben 20.000.000 forint értékben megjelölt cím19i ingatlan 1/3-ad tulajdoni része különvagyonát képezte. 20.000.000 forint 1/3-ad része (pontosabban 32,89 százaléka) 6.578.000 forint, mely a címli ingatlan teljes forgalmi értékéhez képest kerekítve 22/100-ad tulajdoni hányadnak felel meg. Arra is figyelemmel, hogy a címli ingatlan megvásárlásához, az értékkülönbözet kiegyenlítéséhez felvett 10.000.000 forint bankkölcsön az élettársak közös adóssága volt, 78/100-ad tulajdoni hányad képezte az élettársak közös vagyonát, ekként név1 39/100-ad tulajdoni hányaddal rendelkezett az cím19i (helyesen: címli) ingatlanban. Az erre az ingatlanra felújítási célból felvett kölcsön tulajdoni hányadot sem név1, sem az I. r. alperes javára nem keletkeztetett, tekintettel arra, hogy az I. r. alperes nem bizonyította a felújítási célú felhasználást. Az elvégzett munkálatok mibenlétére, bekerülési költségeire részletes nyilatkozatot tenni nem tudott, a kölcsön felhasználását pedig igazolni a pénzügyi felé az I. r. alperesnek nem kellett. Mindemellett pedig az volt megállapítható, hogy az életközösség fennállása alatt felvett hitelek az élettársak közös adósságának minősültek.

[32] Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta: a felperes eredeti kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy élettársi vagyontársaság címén név1 örököséként megszerezte a címli ingatlan 1/4-ed tulajdoni hányadát. Számára már ekkor ismert volt, hogy név3 az örökséget visszautasította. Ehhez képest csak 2022. szeptember 27-én, 2022. október 11-én, illetve 2023. február 20-án előterjesztett előkészítő irataiban változtatta meg keresetét akként, név1 egyedüli törvényes örököséként a címli ingatlannak az örökhagyó tulajdonát képező tulajdonrészének egészére tart igényt, s utóbbi beadványában annak megállapítását kérte, hogy egyedüli törvényes örököséként törvényes öröklés jogcímén az ingatlan 38/100-ad

tulajdoni hányadát szerezte meg. Hivatkozott arra, kereseti kérelméhez a bíróság nincs kötve, annak a közjegyző helyett a póthagyatéki eljárást le kell folytatnia. Ha pedig a bíróság eltérően foglalna állást, úgy a hagyatékban rendezetlen tulajdoni hányad maradna, ami jogbizonytalansághoz vezetne. Ezt az álláspontot a törvényszék nem osztotta, s arra mutatott rá, a kereseti kérelem köti abban a vonatkozásban, hogy a felperes a hagyaték tárgyát képező vagyontárgyak milyen tulajdoni hányadára tart igényt, emellett pedig a közjegyző hatáskörét nem vesztí át, póthagyatéki eljárást nem folytat le. A felperes már a keresetlevél benyújtásakor tudta, ő név1 egyedüli törvényes örököse, keresetét pedig több, mint nyolc év elteltével, új tények, körülmények felmerülésének hiányában változtatta meg. E keresetváltoztatást az elsőfokú bíróság a régi Pp. 146/A. § (1) és (6) bekezdései alapján utasította el, amiből következően azt állapította meg, hogy a felperes a név1 élettársi vagyonszövetség megosztása címén fennálló közbenső jogszerzéséből következő öröklés jogcímén a címli ingatlan ¼-ed tulajdoni hányadát szerezte meg, s ennek ingatlan-nyilvántartási bejegyzéséről intézkedett, a II. r. alperest pedig ennek túszerzésére kötelezte.

[33] Az cég4 üzletrészt érintően abból indult ki, az I. r. alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a teljes üzletrészt nem a közös gazdálkodás keretében, élettársa közreműködésével szerezte meg, hanem ahhoz részben vagy egészben különvagyont használt fel. Azt adta elő, hogy az üzletrész ellenértékének forrása a cím17. sz. alatti ingatlan vételára; az ingatlant 7.000.000 forint ellenében 2004. április 19-én értékesítette az cég2 vevőnek. Azt állította, a befolyt vételárból 3.000.000 forintot barátnőjének, név5nak kölcsönadott, amit öt évvel később, 2009-ben kapott vissza, s az így visszakapott összegből fedezte az üzletrész vételárát. Megjegyezte, az eladó cég3 társaságnak nem csupán név1, hanem ő is igazgatója volt. képviselő tanúként azt adta elő, hogy 2004 tavaszán az I. r. alperestől valóban 3.000.000 forintot kért kölcsön, miután tudta, értékesítette valamelyik Fő utcai lakását. A megállapodás az volt, hogy öt év múlva a kölcsönt egyösszegben fizeti vissza. Az I. r. alperes öt 2009-ben egy hónappal a kölcsön lejáratát előtt hívta fel, s közölte, hamarabb lenne a pénzre szüksége, ugyanis arra „valami üzletrész” megvásárlása miatt szüksége van. A kölcsönről készült szerződés, melyet a visszafizetéssel egyidőben elnéptek. A bíróság szerint az elfogulatlannak nem tekinthető tanú vallomása azt az I. r. alperesi előadást alátámasztotta, hogy 2004-ben 3.000.000 forintot kölcsönadott „valamilyen Fő utcai ingatlan eladásából”, s ezt 2009-ben képviselő készpénzben egyösszegben az I. r. alperesnek visszafizette, akinek a pénzre azért volt szüksége, mert közelebbről meg nem határozott társaság üzletrészt kívánta megvásárolni. Nem volt bizonyított ugyanakkor, hogy a 2004. évi kölcsön valóban az I. r. alperes különvagyont képező ingatlan eladásából származott, illetve, hogy a visszakapott 3.000.000 forint kölcsön a különvagyoni ingatlan helyébe lépett érték volt, amelynek felhasználásával vásárolta meg az I. r. alperes az üzletrészt. Ezzel összefüggésben a törvényszék azt is értékelte, hogy az cég3 név1 érdekeltségi körébe tartozott, e társasággal az I. r. alperes rajta keresztül került kapcsolatba, és az örökhagyó befolyása, kapcsolatai nélkül az I. r. alperes az cég4, mint nagyértékű ingatlanok tulajdonosa 100 százalékos üzletrészt 500.000 forint vételáron nem szerezhetne volna meg. Így az elsőfokú bíróság akként tekintette, név1 halálakor az üzletrész ½-ed – ½-ed részben képezte az élettársak közös vagyonát. Az üzletrész 2011. május 4-ei forgalmi értékét aggálytalan igazságügyi könyvszakértői vélemény határozta meg 113.000.000 forintban. Arra tekintettel, hogy a felperes az cég4 ¼-ed üzletrésze helyébe lépett, 50.000.000 forintban megjelölt érték megfizetésére kérte kötelezni, és a 66. számú beadványban előterjesztett keresetváltoztatását a törvényszék elutasította, 28.250.000 forint és ennek 2011. május 5-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó kamata jár a felperesnek.

[34] Az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta az I. r. alperesnek a hiteltörlesztéssel kapcsolatosan előterjesztett beszámítási kifogását, megtérítési igényét, és akként foglalt állást, megtérítésre az életközösség megszakadásától általa egyedül megfizetett törlesztőrészletek ¼-ének erejéig jogosult. Nem volt vitás, hogy 2011. május 4. és 2020. december 1. között az I. r. alperes az ingatlan megvásárlásához kapcsolódó hitelre 17.443.312 forintot, a felújítási hitelre 17.080.834 forintot törlesztett. A 34.524.146 forint teljes összeg ¼-edét, 8.631.037 forintot számított be az üzletrésszel kapcsolatos megtérítési igénybe, és ennek megfelelően kötelezte 19.618.963 forint és ennek kamata megfizetésére az I. r. alperest.

[35] A törvényszék a perköltség viseléséről a pernyertesség-pervesztesség felperesre kedvezőbb, 56-44 százalékos arányának megfelelően, a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott azzal, hogy a felperes javára megállapított 1.157.776 forint összeg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontjára, valamint 4/A. § (1) bekezdésére figyelemmel meghatározott, az általános forgalmi adót is magában foglaló ügyvédi munkadíj. Mivel a felperes és az I. r. alperes is teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban című 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a feljegyzett 1.500.000 forint kereseti illetéket, valamint a felmerült 2.750.916 forint költséget az állam viseli.

IV.

[36] Az ítélet ellen a felperes és az I. r. alperes is fellebbezett.

[37] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását úgy kérte, hogy az ítéltábla állapítsa meg, a helyrajzi számú ingatlan 39/100-ad tulajdoni hányadát szerezte meg, s az ingatlan-nyilvántartást vezető hatóságot ilyen arányú tulajdonjogának öröklés jogcímén történő bejegyzése érdekében keresse meg, a II. r. alperest pedig ennek túszerzésére kötelezze, továbbá az üzletrészt érintően az I. r. alperest 56.500.000 forint, s ennek 2011. május 5-étől a kifizetés napjáig terjedő időre járó törvényes kamata megfizetésére kötelezze. Kiemelte, hogy az öröklési igény anyagi jogi és nem kötelmi jellegű, így a perben lényegében a törvényes öröklés szabályai szerint a hagyaték átadásáról kell dönten. Ebből a szempontból mindegy, hogy keresetében törvényes örökrészeként 1/4-ed részt jelölt meg. Mivel ő névli egyedüli törvényes örököse, a teljes hagyatékot részére kell átadni. Elfogadja, hogy az örökhagyó ingatlan-nyilvántartáson kívül a címli ingatlan 39/100-ad tulajdoni illetőségét szerezte meg, miként azt is, hogy az élettársak közös vagyonát az cég4 üzletrésze 50 – 50 százalékban képezte, s annak értéke 2011. május 4-én 113.000.000 forint volt. Az üzletrész kapcsán, miután a társaság kiüresítésével, a két nagy értékű ingatlannak a vagyonból kikerülésével szembesült, annak értéke megtérítésére kérte az I. r. alperes kötelezését, követelését pedig 50.000.000 forintban határozta meg. Még azt feltételezve is, hogy a 66. számú beadványban írt nyilatkozata keresetváltoztatásnak minősül, a törvényszék marasztaló ítéletét ez az összeg, és kamatai tekintetében hozhatta volna meg. Az üzletrész helyébe lépett érték megtérítése számára most válik érvényesíthetővé, és a bíróságnak nem a klasszikus értelemben vett hagyatékot kellene átadnia, hanem a hagyaték rész helyébe lépett értéket igényli. Nem indokolható, hogy az ingatlan és az üzletrész vonatkozásában is fennmaradó követelését külön perben kelljen érvényesítenie.

[38] Az I. r. alperes fellebbezésében elsődlegesen a törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását, míg másodlagosan az ítélet részbeni megváltoztatását kérte, úgy, hogy az ítéltábla a keresetet teljes egészében utasítsa el. Hangsúlyozta, hogy a név1 fel fennállt életközössége ellenére keresetükkel mindvégig önállóan rendelkeztek, közös gazdálkodást nem folytattak. A per tárgyát képező vagyontárgyakat érintően név1 közreműködését semmilyen bizonyíték nem támasztja alá. A meghallgatott tanúk úgy nyilatkoztak, a gazdálkodásra közvetlen rálátásuk nem volt. Ha az ingatlanok közös vagyonként lettek volna kezelve, úgy kifejezetten jómódú üzletember élettársnak bankhitelekre nem lett volna szüksége. Igaz ugyan, hogy volt tag, ügyvezető és munkavállaló is név1 ügyvezetése alatt álló cégekben, azonban mindez a közös gazdálkodást nem bizonyítja, a társaságok nyereségéből nem részesedett. Az cím19i és a cím1i ingatlanok a különvagyonát képező cím18i ingatlan helyébe léptek, a csereérték-különbözeteket banki hitelekkel finanszírozta, melyek törlesztőrészeit – a közüzemi költségekhez hasonlóan – végig ő fizette, név1 a hitelügyletekbe kötelezettként semmilyen formában nem került bele. Igazolta a 2003 és 2011 közötti jövedelmét, amely saját, illetve gyermeke létfenntartása mellett a hitelek törlesztésére is elegendő fedezetül szolgált. Az üzletrész vételárának forrása végső soron a Kossuth utcai ingatlan eladásából származó összeg volt. Ehhez képest az örökhatározó életének utolsó szakaszában vagyonát elvesztette, kizárólag adósságokat hagyott hátra. Előadta, az Bank1nak 49.972.628 forintot már visszafizetett, fennálló kölcsöntartozása pedig 29.267.635 forint, mely összegek negyedét – amennyiben név1 ilyen arányban tulajdonjogot szerzett – beszámíthatja.

[39] Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.423/2005/6. számú ítéletére (megjelent: BDT2006. 1368.), és hangsúlyozta, az élettársi kapcsolat ténye önmagában nem keletkeztet közös vagyont, a házastársi vagyontársasághoz hasonló vélelem nem áll fenn. A régi Ptk. 578/G. § (1) bekezdése – miként azt a Kúria Pfv.II.20.727/2020/9. számon meghozott ítéletében kifejtette – az élettársak között nem létesít vagyontársaságot és osztatlan közös tulajdont. Vagyontárgyanként szükséges tehát bizonyítani, hogy azok megszerzésében az igényt érvényesítő közreműködött, illetve, hogy közreműködése milyen arányú volt. Tulajdonjog keletkezéséhez a közreműködés ténye, illetve annak arányának bizonyítása egyaránt szükséges, az egyenlő arányú szerzés - „kiszegítő” szabályként - kizárólag akkor alkalmazható, ha a felek szerzésben közreműködésének pontos aránya nem meghatározható. Hozzájárulást ugyanakkor csak ő bizonyított; a név1t érintően bizonyításra semmilyen mértékben nem került sor, sőt, jövedelmi, vagyoni viszonyai is feltáratlanok maradtak. Mindemelllett az élettársi jogviszony fennállásának ténye nem zárja ki az élettársak bármelyikének az egyes konkrét vagyontárgyakra vonatkozó kizárólagos tulajdonszerzését, ha ez az élettársak szerzésekori közös akarata; annak pedig semmilyen akadálya nem lett volna, hogy közös akarat esetén ezt az állapotot a vonatkozó okiratokban és hatósági nyilvántartásokban is feltüntessék. Utalt arra, nem lett volna mellőzhető vagyonmérleg felállítása. Az üzletrész kapcsán kiemelte, az adásvételi szerződésen kívül ennyi idő távlatában mással nem tudja bizonyítani, hogy a 7.000.000 forint vételár hozzá befolyt, s képviselő tanú vallomása mellett más nem igazolja azt sem, hogy ebből 3.000.000 forintot kölcsönadott. A tanúvallomás azonban mindezt bizonyítja, s azt is, hogy a pénzt egy hónappal a kölcsön lejáratát előtt kérte vissza, mert az cég4 üzletrészesének megvásárlásához forrásra volt szüksége. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott számot arról, a tanúvallomást milyen okból és tények alapján nem tekintette elfogulatlanoknak. Mindemelllett szerinte az sem bizonyított, hogy az cég3 név1 „érdekeltségéhez” tartozott – a felperes csupán egy bizonyítékként nem értékelhető „fénymásolatot” csatolt. Abból, hogy az cég3 más társaságok tulajdonosa is volt, nem következik, hogy név1 befolyása alatt állt volna. A cégnek

mindketten önálló képviselői voltak, az üzletrész adásvételi szerződést névli közreműködése nélkül is megköthette volna. Ezen túlmenően a felperes keresetében „az üzletrész helyébe lépett érték” megfizetését kérte, amely ténylegesen 16.000.000 forint volt. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a bankhitel tartozásból még hátralévő részt, annak ellenére, hogy az élettársi közös vagyon megosztása feltételezi az élettársi kapcsolatból eredő vagyoni igények egységes és végleges rendezését. Amennyiben az ingatlanban a felperes bármilyen arányú tulajdonjogot szerzett, azt csak a még fennálló adóssággal együtt szerezhette meg.

[40] Az ellenérdekű fél fellebbezését érintő ellenkérelmében a felperes és az I. r. alperes is ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[41] Az I. r. alperes azt emelte ki, hogy a felperes előtt már a kereset előterjesztésekor ismert volt, hogy ő névli egyedüli törvényes örököse, így a kereset felemelése a régi Pp. 146. § (1) bekezdése és (5) bekezdésének c) pontja, 146/A. § (1) és (3) bekezdései értelmében – figyelemmel az előterjesztés időpontjára, és beleegyezésének hiányára – meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül. Vitatta azt is, hogy a bíróságnak a „hagyaték átadásáról” kellene döntenie.

[42] A felperes hangsúlyozta, az élettársi kapcsolat fennállása, és annak időtartama ítélt dolog, mellyel szemben az I. r. alperes atipikus élettársi kapcsolatra nem hivatkozhat. A jogerős közbenső ítéletből kitűnik, hogy az I. r. alperes és névli között gazdasági közösség, közös gazdálkodás valósult meg, a Győri Ítéltábla előzményi határozatai pedig azt is kimondták, hogy az érintett két vagyontárgy megszerzésére a közös gazdálkodás keretében került sor, a közreműködés aránya 1/2-ed – 1/2-ed. Vitatta, hogy az címlí, majd a címlí ingatlanok és az üzletrész megszerzésére kizárólag az I. r. alperes vagyoni hozzájárulásából, közreműködésével került sor, azt, hogy névli élete utolsó szakaszában minden vagyonát elvesztette, az élettársi kapcsolat ténye nem keletkeztetne vagyonszövetséget, illetve, hogy a szerzési arányt vagyonelemként kellene meghatározni. Az üzletrész vonatkozásában hangsúlyozta azt is, hogy az I. r. alperes piaci alapon, névli közrehatása és legalább közös döntés nélkül a vagyonelemhez soha nem juthatott volna hozzá, annak igazolása pedig, hogy rendelkezett 500.000 forint vételárral, nem elegendő különvagyoni hivatkozásának bizonyítására. Szerinte helytelen az I. r. alperesnek az a hivatkozása, hogy nem az üzletrész forgalmi értéke alapján kell elszámolni, figyelemmel arra, hogy semmilyen ráhatása nem lehetett, az I. r. alperes az üzletrészt milyen vételáron adja el. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az élettársi kapcsolat fennállása alatt névli és az I. r. alperes a hiteleket közösen törlesztették, vele szemben így az I. r. alperesnek megtérítési igénye nem lehet. Mivel a per tárgya nem élettársi vagyonszövetség megszüntetése, ezért vagyonszövetséget felállítani nem kellett, ilyet az I. r. alperes sem tett. Megjegyezte végül, helyesen járt el a törvényszék az I. r. alperes megtérítési igényének elszámolásakor.

[43] A II. r. alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

V.

[44] A felperes fellebbezése részben alapos, míg az I. r. alperesé alaptalan.

[45] Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a per elbírálásához szükséges mértékben a tényállást helyesen állapította meg, s azt csupán annyiban szükséges kiegészíteni, hogy

- az cég3 társaságnak az I. r. alperes kézbesítési megbízottja is volt, s e társaságtól a kölcsönadó oldaláról név1 által aláírt okiratok alapján szabad felhasználásra 2000. október 1-jén 5.000.000 forint kölcsönt vett fel, azzal, hogy a kamat a mindenkori jegybanki alapkamat + 1 százalék, a futamidő pedig 15 év (Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/54. számú, 2017. október 11-én kelt I. r. alperesi irat A/28. melléklete), majd 2002. január 3-án 10.000.000 forint kölcsönt vett fel, azzal, hogy a kamat a mindenkori jegybanki alapkamat + 3 százalék, a futamidő 10 év (Székesfehérvári Törvényszék 9.P.20.350/2011/15. számú, 2022. május 5-én kelt I. r. alperesi beadvány A/3. melléklete), ekként nem felel meg a valóságnak az I. r. alperesnek a perben tett azon állítása, hogy e társasággal 2008-ban került kapcsolatba, s az cég3 társasággal, mint természetes személy egyetlen ügyletként a 2019. december 17-i üzletrész adásvételi szerződést kötötte (Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/72. számú, a 2019. március 4-ei tárgyalásról készült jegyzőkönyv 3. oldala, Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/74. számú, 2019. március 26-án kelt I. r. alperesi beadvány 1. oldala);

- név1 és az I. r. alperes az élettársi kapcsolat fennállása alatt, pontosan nem ismert időpontban úgy állapodtak meg, név1 a név3 utónevű közös gyermek tartására tartásdíjat fizet, s erről bírósági döntés is keletkezett (az I. r. alperes előadása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/17. számú jegyzőkönyv 2. oldala);

- a 2011. július 11-én megkötött színlelt ajándékozási szerződés a 3. pontjában azt is tartalmazza, hogy név1 után – egyetlen szántóföldön fennálló, s lefoglalásra került tulajdoni hányadon kívül – semmilyen ingó és ingatlan hagyaték nem maradt, egyéb vagyona felett még életében rendelkezett.

[46] Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel a törvényszék túlnyomórészt helyesen határozott, a másodfokú bíróság csupán az üzletrésszel kapcsolatos követelés tekintetében nem osztja maradéktalanul az elsőfokú bíróság döntését.

[47] Mindenekelőtt rögzíteni szükséges, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely a régi Pp. 252. § (1)-(3) bekezdései alapján ítéletének hatályon kívül helyezésére, s az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítására adna alapot.

[48] Helyesen mutatott rá a törvényszék arra, hogy jogerős közbenső ítélet állapította meg, név1 és az I. r. alperes között 2003. július 8-ától 2011. május 4-éig élettársi kapcsolat állt fenn, amelynek fogalmi eleme a közös gazdálkodás is. A Kúria Pfv.II.21.197/2017/8. számú közbenső ítéletében hangsúlyozta, a bizonyítékok közül kiemelten értékelendő a 2011. július 11-i szerződés, melyben a felek egyezően nyilatkoztak arról, hogy az örökhatályú és az I. r. alperes élettársak voltak. A Kúria ítélete a gazdasági közösség fennállását, az élettársak gazdasági együttműködését, jövedelmeik közös célra felhasználását, a társaságok eredményes

működtetését, mint közös célt egyaránt megállapította; e körülményekre az ítéltábla csupán visszautal. Mindezzel szemben az I. r. alperes tévesen érvelt azzal, hogy élettársi kapcsolata közös gazdálkodás folytatására nem terjedt ki.

[49] A törvényszék helyes mérlegeléssel foglalt állást arról, hogy az élettársak által a közös gazdálkodással az élettársi közösség fennállása alatt szerzett vagyonszaporulat közös tulajdonnak minősül, mégpedig a szerzésben való közreműködés arányában.

[50] A közös szerzés vélelmével szemben az I.r. alperes nem bizonyította, hogy a perbeli felperesi igények alapjául szolgáló vagyontárgyak (ingatlan, üzletrész) tekintetében a felek szándéka eltérő volt, az az I.r. alperes kizárólagos tulajdonszerzésére irányult volna.

[51] Az ítéltábla hangsúlyozza azt is, hogy a közreműködés arányát az élettársi kapcsolat teljes tartamára egységesen kell meghatározni, függetlenül attól, ha az együttélés egyes elkülöníthető szakaszaiban az arány eltérő volt, s attól is, hogy az adott vagyontárgyat mikor szerezték (Kúria Pfv.II.20.075/2020/13. számú ítélete – megjelent: BH2020. 362.). Nem helytálló tehát az I. r. alperesnek az az eseti döntéssel alátámasztott érvelése (BDT2006. 1368.), hogy a szerzésben közreműködés aránya egyes vagyontárgyakra külön-külön határozható meg. Ugyancsak tévesen hivatkozott arra, hogy a felperesnek igénye érvényesítéséhez vagyonszámot kellett volna felállítania (EBH2010. 2227.).

[52] Tény, hogy névli jövedelmi, vagyoni viszonyait az élettársi kapcsolat időtartamában pontosan feltárni nem lehetett, aminek oka meghatározóan az volt, hogy vagyoni érdekeltségeit nem kívánta transzparensszerűen működtetni. Megállapítható az is, célja volt, hogy nevén vagyoni ne maradjon, ami összefüggött hátrahagyott tetemes tartozásával. Emiatt dönthettek úgy az I. r. alperessel közösen, hogy az ingatlanok és az üzletrész is a hatósági nyilvántartásokban az I. r. alperes nevére kerüljenek, illetve, hogy bírósági határozatba foglaltatják az örökhagyó gyermektartásdíj fizetési kötelezettségét.

[53] Azzal helyesen érvelt az I. r. alperes, hogy az élettársak együttélésük alatti tulajdonszerzésének feltétele a szerzésben való közreműködés, a tulajdoni hányad pedig ennek arányától függ, s a közreműködést csak akkor kell azonos mértékűnek tekinteni, ha annak aránya nem állapítható meg. Az adott esetben ugyanakkor névli szerzési aránya a régi Pp. 206. § (1) bekezdése alapján mérlegeléssel meghatározható volt, s nem okszerűtlen az a következtetés, hogy ez elérte a felperes által állított 1/2-ed részt. Igaz ugyan, hogy a meghallgatott tanúknak a közös gazdálkodás részleteiről tudomásuk nem volt, de a vallomásokból kitűnik, a lényeges üzleti döntéseket névli hozta meg, s – legalábbis kezdetben – pusztán formális volt, papíron ki kapott valamely vagyonelemben (ideértve az élettársak lakóhelyénél szolgáló című ingatlan is) tulajdonrész, vagy vált a társaság tisztségviselőjévé (tanú2r tanú vallomása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/21. számú jegyzőkönyv 4. oldala, tanú1 tanú vallomása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/21. számú jegyzőkönyv 8. oldala, tanú3 tanú vallomása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/21. számú jegyzőkönyv 13. oldala, névli szül. Németh Edit tanú vallomása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/21. számú jegyzőkönyv 16-17. oldalai, Zatykó József tanú vallomása – Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/24. számú jegyzőkönyv 4-6. oldalai).

[54] Azt, hogy az I. r. alperes sem volt pontosan tisztában az egyes társaságok működésével, igazolják az cég3 offshore cég vonatkozásában tett, fentebb hivatkozott ellentmondó előadásai. Mindemellett tudnia kellett, az érintett társaságok név1 érdekeltségi körébe tartoznak. Nem elfogadható például, hogy míg az cég3 társaságnak állítása szerint azért lehetett képviselője, mert név1 megbízott benne (Székesfehérvári Törvényszék 26.P.20.216/2015/72. számú jegyzőkönyv 4. oldala), addig nincs ismerete arról, ki a tényleges tulajdonos. Annak pedig, hogy számottevő vagyonelemek kizárólag az I. r. alperes nevére kerültek, illetve, hogy különböző tisztségeket töltött be, a szorosan vett érzelmi kapcsolaton kívül az említett bizalom is oka lehetett. Ebből azonban nem következik, hogy az élettársak szerzés kori közös akarata az I. r. alperes kizárólagos tulajdonszerzésére irányult volna, az örökhagyó pedig jogáról lemondott volna.

[55] A fentiek alapján nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy név1 a Székesfehérvár belterület 11705/3. helyrajzi számú ingatlan 39/100-ad illetőségének tulajdonjogát és az cég4 üzletrésze 1/2-ed tulajdonjogát szerezte meg.

[56] Az ítéltábla mindenben osztja a törvényszék ehhez kapcsolódó – a különvagyoni hozzájárulások összegének, arányának a szakértői megállapítások megfelelő értékelésén és módszertanában is helyes számításon alapuló – érveit is, csupán azt az egyébként indokokkal nem alátámasztott megállapítást mellőzi, hogy képviselő1 tanú nem tekinthető elfogulatlannak.

[57] Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a régi Pp. 146/A. § (1)-(4) bekezdéseinek a keresetváltoztatásra vonatkozó speciális rendelkezéseit, s foglalt állást abban, hogy a címlí ingatlan vonatkozásában ahhoz volt kötve, hogy a felperes ¼-ed arányú tulajdonjogának megállapítását, s ezen hányadot érintően tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzését kéri [rég Pp. 3. § (2) bekezdése, 215. §-a]. Kiemelendő, hogy a keresetváltoztatást sem az ingatlant, sem az üzletrészt érintően nem a felperes tudomására jutott szakvélemények, mint új bizonyítékok megállapításai indokolták. Alaptalan továbbá a felperesnek az az érvelése, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség az adott esetben nem érvényesül, hiszen ilyen jellegű igények esetében is lehetséges, hogy a jogosult az őt megillető követelést ne teljes egészében érvényesítse.

[58] Az üzletrész tekintetében ugyanakkor a felperes keresete az volt, hogy annak helyébe lépett értékeként a bíróság az I. r. alperest 50.000.000 forint, és ennek kamatai megfizetésére kötelezze. Tény, hogy az cég4 25 százalékos üzletrésze az élettársi kapcsolat megszakadásakor fennállt forgalmi értékét jelölte meg ebben az összegben, azonban később, az érvényesített igény alapjául hivatkozott tulajdoni hányad mértékének megváltoztatása (½-re) csupán a kereset olyan újabb jogi és ténybeli indokaként értékelendő, amelyet a régi Pp. 146. §. (5) bekezdése nem minősít keresetváltoztatásnak. Ekként a keresetváltoztatás elutasításának kizárólag az 50.000.000 forint és 56.500.000 forint különbözete erejéig volt helye, hisz ez minősül keresetváltoztatásnak, a Pp. 146/A.§. eljárási feltételei pedig hiányoznak. Ebből következően a törvényszék részben megsértette a régi Pp. 213. § (1) bekezdését, ez az eljárási szabálysértés azonban az I. r. alperest terhelő marasztalási összeg 21.750.000 forinttal való felemelésével kiküszöbölhető volt, így nem indokolta az ítélet hatályon kívül helyezését.

[59] A másodfokú bíróság nem értett egyet az I. r. alperes azon álláspontjával, hogy az üzletrész helyébe lépett érték elszámolásának a cég5 társasággal megkötött jogügyletben szereplő 16.000.000 forint összeg alapulvételével kell megtörténnie. Mivel az üzletrész az élettársi életközösség megszűnése után harmadik személy tulajdonába került, a felperes tulajdonszerzésének akadálya van, viszont az üzletrész aggálytalan szakértői véleményen alapuló tényleges forgalmi értékére tekintettel lehetett meghatározni a részére járó megtérítési igény mértékét. Nem eshet ugyanis a felperes terhére, amennyiben az üzletrészt tudomása nélkül az I. r. alperes a tényleges forgalmi értéket messze el nem érő ellenérték fejében ruházta át harmadik személynek. Az ekörben elfoglalt elsőfokú ítéleti álláspont maradéktalanul helytálló.

[60] Az üzletrészhez kapcsolódóan a törvényszék helytállóan értékelte és helyezte levonásba az élettársi életközösség megszűnése után az I. r. alperes által kizárólagosan teljesített hiteltörlesztés ¼-edét, és nem sértette a teljes körű rendezés elvét sem azzal, hogy a még fennálló, de ténylegesen nem teljesített tartozást az elszámolásból mellőzte (Kúria Pfv.II.22.432/2017/5. számú ítélete – megjelent: BH2018. 226.). Az ügy körülményei folytán nem kifogásolható a kölcsön fennmaradt részére kiható elszámolás mellőzése, egyrészt azért, mert az I. r. alperes maga sem fizette meg ezeket az összegeket, másrészt azért sem, mert egyik fél sem igényelte a jogviszony végleges lezárását, a jelzálogjoggal terhelt ingatlanon fennálló közös tulajdon megszüntetését.

[61] Az ítéltábla – a régi Pp. 253. § (3) bekezdésének utolsó fordulata alapján eljárva - észlelte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tért ki a korábbi fellebbezések során felmerült kétszeri 2.500.000 forint fellebbezési eljárási illetékre, másrészt a Győri Ítéltábla Pf.IV. 20.095/2020/6/I. számú részítéletével már rendelkezett arról, hogy 300.000 forint kereseti és 1.000.000 forint fellebbezési feljegyzett eljárási illetéket az állam visel, így a fennmaradó 1.200.000 forint kereseti és 4.000.000 forint fellebbezési feljegyzett eljárási illetékről is döntenie kellett.

[62] A fentiek alapján – utalással a régi Pp. 253. § (2) bekezdésére – a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy az I. r. alperes által a felperesnek 15 napon belül a per főtárgya tekintetében fizetendő marasztalás tőkeösszegét 41.368.963 forintra, és annak az elsőfokú ítéletben meghatározott kamataira, a megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányoknak megfelelően fizetendő elsőfokú perköltséget (ügyvédi munkadíjat) 1.905.000 forintra felemelte, az állam által viselendő kereseti illeték összegét 1.200.000 forintra leszállította, valamint megállapította, hogy 4.000.000 forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam visel; ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[63] Az ítéltábla a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a fellebbezési eljárásban túlnyomórészt pervesztes I. r. alperest, hogy a régi Pp. 217. § (1) bekezdése szerint meghatározott 15 nap teljesítési határidőben fizessen meg a felperesnek 635.000 forint másodfokú perköltséget; ez az összeg a R. 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) és (6) bekezdései, valamint 4/A. § (1) bekezdése értelmében a kifejtett tevékenységgel arányban állóan meghatározott, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában. Ezt meghaladóan felmerült másodfokú perköltségüket a felek maguk kötelesek viselni.

[64] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdése folytán jellen fellebbezési eljárásban újabb illetékköltség nem merült fel.

Győr, 2023. július 5.

Dr. Maurer Ádám sk.

Dr. Szabó név2 sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró